

Schietmottenjaar 2023

Doel: 25.000 waarnemingen!

Schietmotten zijn in ons land met 182 soorten vertegenwoordigd. Op 31 maart 2023 wordt het boek 'De Schietmotten van de Benelux (Trichoptera)' officieel gepresenteerd tijdens het symposium 'Schietmotten als indicatoren van biodiversiteit en herstel' bij het Waterschap de Dommel in Boxtel.

Op dit symposium is 2023 uitgeroepen tot Jaar van de Schietmot!

Wat is een schietmot?

Een schietmot is het volwassen stadium van een Trichoptera. Het zijn motachtige insecten, die vooral langs de oever van beken, rivieren, meren en sloten te vinden zijn. De meeste soorten vliegen vooral 's nachts en worden aangetrokken door licht.



Links: kokerjuffer (de larve) en midden schietmot (het volwassen stadium) van de soort *Leptocerus tineiformis*. Rechts: een riviertje, waar veel soorten voorkomen.

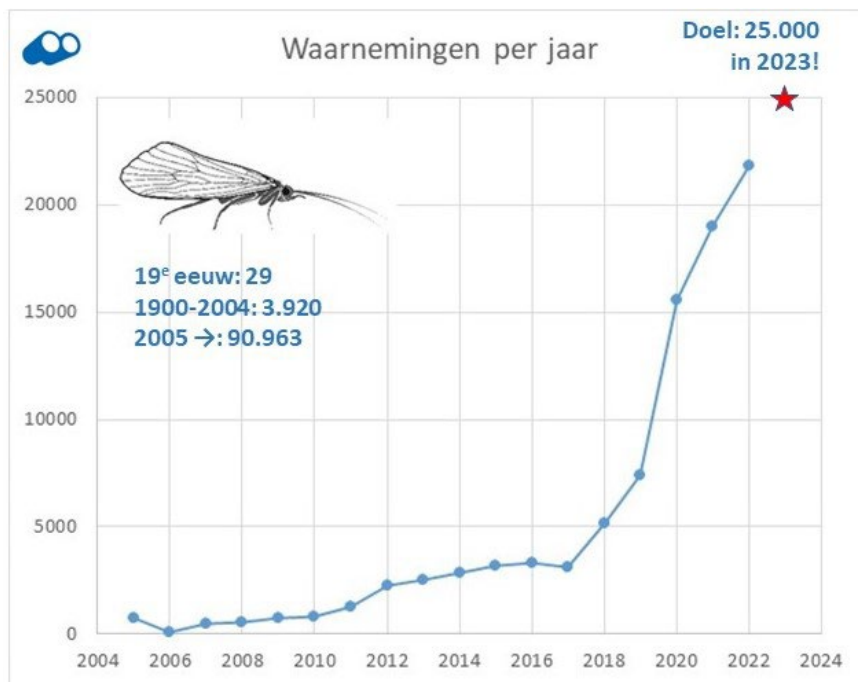
Hoe kun je ze herkennen?

Sommige soorten kun je al aan de kleuren van de vleugels herkennen. Op goede veldfoto's zijn vaak ook andere kenmerken zichtbaar, zoals een zebra-patroontje van de antennen. Sommige soorten kunnen zelfs met de automatische herkenner worden benoemd, maar vaak is nadere studie nodig. Alle soorten kunnen met het nieuw verschenen boek worden gedetermineerd.

Is er al veel bekend?

Jawel, er zijn vooral de laatste jaren heel veel waarnemingen ingevoerd op Waarneming.nl. Het totaal gaat richting de 100.000 waarnemingen. Ook zijn in de 12 jaar waarin aan het boek werd gewerkt (2011-2022), 15 'verdwenen' soorten teruggevonden en 5 nieuwe soorten voor Nederland ontdekt. Van 26 andere soorten is echter al jaren geen spoor: zijn deze er nog, of zijn ze verdwenen? Er is nog zeker heel veel te ontdekken: de komende jaren gaan we werken aan een nieuwe verspreidingsatlas, waar we nieuwe kaartjes zullen publiceren die zoveel mogelijk gegevens zullen samenvatten.





Er is een enorme toename te zien van het aantal waarnemingen dat via Waarneming.nl is ingediend.

Hoe kan ik meedoen?

Iedereen kan meedoen door foto's en waarnemingen van schietmotten in te voeren op Waarneming.nl. 2023 wordt het eerste jaar, dat we behalve losse waarnemingen, ook gebruik gaan maken van de meer gestructureerde manier van verzamelen van gegevens. Hierover zal een handleiding beschikbaar komen. We zijn het project aan het voorbereiden i.s.m. Waarneming.nl. Voorlopig kun je al als volgt te werk gaan:

- Losse waarnemingen – Als er gewoon eentje tegenkomt, dus wat we al deden
- Trajecttellingen – Handig als je dagactieve soorten wilt tellen, bijvoorbeeld langs een beek
- Een gebied onderzoeken. In 2023 gaan we De Beekloop (bij Bergeijk) aan nader onderzoek onderwerpen. We gaan ook alle historische gegevens van het gebied opzoeken en een artikel schrijven over de rijke schietmottenfauna van het gebied.

Het doel van het op deze manier meer gestructureerd verzamelen van data is inzicht krijgen in de aantalsontwikkeling van schietmottenpopulaties door de jaren heen. Dat is nu nog heel lastig omdat er de laatste jaar steeds wel veel meer waarnemingen bijkomen, maar dat ligt vermoedelijk vooral aan de toegenomen aandacht.

Doe mee!

Aan het eind van 2023 rekenen we uit, wie de meeste waarnemingen en/of soorten heeft gezien of zelfs nieuwe soorten gezien. De winnares/winnaar krijgt de **Oligostomis-prijs!**

Bestellen en meer info

Het boek over de schietmotten is te bestellen bij EIS-Naturalis: <https://www.eis-nederland.nl/et>

Meer informatie over het Jaar van de Schietmot: David Tempelman davidtempelman67@gmail.com